

KLAGANDE

1. Saida Dhaou, 671212-8583

Ombud och offentligt biträde: Jur.kand. Ediba Gerges
Nichols & Co Advokatbyrå
Svartmangatan 16
111 29 Stockholm

2. Mohamed El Hani, 451118-9617

Offentligt biträde: Jur.kand. Rebecka Harding
Ombud och offentligt biträde genom substitution:
Advokaten George Yanko
Advokaterna Harding & Yanko HB
Storgatan 1
151 72 Södertälje

MOTPARTER

1. Socialnämnden i Solna stad
171 86 Solna

Ombud: Advokaten Margareta Lind
Box 2231
103 15 Stockholm

2. Mohamed-Amin El Hani, 020218-4032

Ställföreträdare och offentligt biträde: Jur.kand. Malin Fridh, genom
substitution jur.kand. Rebecca Högberg
Celsus Advokatbyrå
Box 7100
103 87 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 7 november 2014 i
mål nr 21099-14, se bilaga A

SAKEN

Beredande av vård av unga

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten avslår överklagandena.
  2. Kammarrätten bestämmer att ersättning ska betalas till Ediba Gerges som offentligt biträde med 18 244 kr, varav 13 997 kr avser arbete, 598 kr avser tidsspillan och 3 649 kr avser mervärdesskatt.
  3. Kammarrätten bestämmer att ersättning ska betalas till Rebecka Harding som offentligt biträde med 8 946 kr, varav 4 557 kr avser arbete, 2 390 kr avser tidsspillan, 210 kr avser utlägg och 1 789 kr avser mervärdesskatt.
  4. Kammarrätten bestämmer att ersättning ska betalas till Malin Fridh som ställföreträdare och offentligt biträde med 20 681 kr, varav 7 487 kr avser arbete, 8 066 kr avser tidsspillan, 992 kr avser utlägg och 4 136 kr avser mervärdesskatt.
  5. Kammarrätten fastställer förvaltningsrättens sekretessförordnande och beslutar med stöd av 43 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att sekretessen enligt 26 kap. 1 § samma lag ska fortsätta att vara tillämplig på de uppgifter om enskilds personliga förhållanden som lagts fram vid kammarrättens muntliga förhandling inom stängda dörrar och som inte tagits in i denna dom.
-

YRKANDEN M.M.

Saida Dhaou och **Mohamed El Hani** yrkar att kammarrätten ska avslå socialnämndens ansökan om att bereda Mohamed-Amin El Hani (Amin) vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.

Socialnämnden i Solna stad anser att överklagandena ska avslås.

Rebecca Högberg anser, i egenskap av ställföreträdare och offentligt biträde för Amin, att överklagandena ska avslås.

Kammarrätten har hållit muntlig förhandling i målet inom stängda dörrar.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Saida Dhaou har fört fram i huvudsak följande till stöd för sitt överklagande. Hon har gjort sitt bästa för att se till att Amin tar sin medicin och skolan har hjälpt till med detta. Han har påverkats negativt av att ha varit felmedicinerad och har berättat för henne att han har blivit argare och mer aggressiv av medicinen. Hon har inte fått adekvat hjälp av socialnämnden. Amin har farit illa av att vara omhändertagen enligt LVU. Hon prioriterar hans behov före sina egna och har insikt i hans mognads- och utvecklingsnivå. De har det stabilt och tryggt hemma och det är inte han som bestämmer i hemmet.

Hon vill ha hjälp i form av en kontaktfamilj under helger och lov, samt utbildning om ADHD. Amin behöver även samtal med psykolog och kurator. Hon kommer att samarbeta med socialnämnden, om Amin får komma hem. Hans aggressiva beteende kan i sin helhet förklaras av ADHD-diagnosen och den tidigare bristfälliga medicineringen. Hans beteende är dock av övergående natur och det går redan att se en förbättring i och med

att medicineringen nu fungerar. Förutsättningarna för vård enligt LVU är inte uppfyllda.

Mohamed El Hani har fört fram i huvudsak följande till stöd för sitt överklagande. Jourhemsföräldrarna bedömer att Amins beteende beror på hans ADHD. Beteendet finns där oavsett om Amin medicinerar. Han blir lugnare av promenader och behöver aktiveras hela tiden. När Amin var yngre brukade de gå och simma, vilket lugnade Amin. Amin har farit illa efter omhändertagandet och placeringarna har inte fungerat bra. Han och mamman samarbetar i frågor som rör Amin. Det finns inga brister i omsorgen som bör ligga till grund för vård enligt LVU och Amins beteende är knutet till ADHD-problematiken.

Socialnämnden har fört fram i huvudsak följande. Amin vistas nu på ett HVB-hem och personalen har en god förhoppning om att kunna hjälpa Amin till ett bra liv. Han har svårt för gränssättning och behöver lära sig att hantera sin ilska samt att vårda sitt språk. Sedan den 1 oktober 2014 har han haft kontakt med läkare för att ställa in medicineringen och det fungerar bra. Medicineringen har tidigare fungerat dåligt, bl.a. så fick han ingen medicin alls under sommaren och det framgår av utredningen att mamman har gett Amin hans storebrors medicin, vilket är allvarligt. Det är föräldrarnas ansvar att se till att medicineringen fungerar.

Socialnämnden har försökt ge familjen hjälp och stöd men mamman har inte alltid varit mottaglig för det. Amins beteende har sannolikt sitt ursprung i föräldrarnas bristande omsorgsförmåga som har funnits där sedan lång tid tillbaka och socialnämndens insatser har inte avhjälpt bristerna. Beteendet som Amin har uppfyller kriterierna för att anses som ett socialt nedbrytande beteende enligt LVU och det är mycket oroväckande att en så ung person redan visar upp ett sådant beteende. Det har inte gått tillräckligt lång tid sedan omhändertagandet och Amin är fortfarande i behov av vård och stöd. Föräldrarnas omsorgsförmåga har inte förbättrats i tillräcklig utsträckning

för att Amin ska kunna bo hemma hos sin mamma. Föräldrarna saknar insikt i både Amins och sina egna problem.

Rebecca Högborg medger ansökan om vård på de grunder som socialnämnden har framfört. Amin säger själv att han känner sig orättvist behandlad och missförstådd samt att han vill komma hem till sin mamma eller i vart fall bo på ett HVB-hem närmare mamman.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ansluter sig till förvaltningsrättens bedömning att Amins hälsa och utveckling riskerar att allvarligt skadas på grund av dels brister i föräldrarnas omsorg, dels Amins eget socialt nedbrytande beteende. Det är positivt att medicineringen nu uppges fungera bra men det har gått kort tid sedan Amin omhändertogs enligt LVU och det går inte att dra slutsatsen att han har kommit tillrätta med sina problem. Det har inte heller kommit fram något i kammarrätten som visar att föräldrarnas omsorgsförmåga har ändrats på något avgörande sätt sedan vården inleddes. Föräldrarna samtycker inte till vårdplanen. Samtliga förutsättningar för vård enligt 1–3 §§ LVU är därför uppfyllda och överklagandena ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Anette Briheim Fällman
kammarrättsråd
ordförande

Rolf Bohlin
kammarrättsråd
referent

Magnus Ehn
adjungerande ledamot

I avgörandet har även nämndemännen Inger Lagerman och Irene Tegnander deltagit.

Catharina Nordler
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2014-11-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
21099-14

SÖKANDE

Socialnämnden i Solna stad
171 86 Solna

Ombud: Advokaten Margareta Lind
Advokatbyrån Margareta Lind AB
Box 2231
103 15 Stockholm

MOTPARTER

Vårdnadshavare

1. Saida Dhaou, 671212-8583
c/o El Hani
Johan Enbergs Väg 1
171 62 Solna

Offentligt biträde: Jur.kand. Ediba Gerges
Nichols & Co Advokatbyrå
Svartmangatan 16
111 29 Stockholm

2. Mohamed El Hani, 451118-9617
Hagalundsgatan 31
169 66 Solna

Offentligt biträde: Jur.kand. Rebecka Harding, genom substitution
advokaten George Yanko
Advokaterna Harding & Yanko HB
Storgatan 1
151 72 Södertälje

Den unge

Amin El Hani, 020218-4032

Ställföreträdare och offentligt biträde: Jur.kand. Malin Fridh, genom
substitution jur.kand. Rebecca Högberg
Celsus Advokatbyrå
Box 7100
103 87 Stockholm

SAKEN

Beredande av vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om
vård av unga, LVU

Dok.Id 539526

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		08:00-16:30

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Amin El Hani ska beredas vård med stöd av 1, 2 och 3 §§ LVU. Beslutet om vård gäller omedelbart.

Förvaltningsrätten bestämmer ersättning till Ediba Gerges, som offentligt biträde, till 31 829 kr, varav 20 416 kr avser arbete, 3 510 kr för tidsspillan, 1 921 kr för utlägg och 5 982 kr för mervärdesskatt.

Förvaltningsrätten bestämmer ersättning till Rebecka Harding, som offentligt biträde, i enlighet med framställt yrkande till 22 328 kr, varav 15 312 kr avser arbete, 2 340 kr för tidsspillan, 210 kr för utlägg och 4 466 kr för mervärdesskatt.

Förvaltningsrätten bestämmer ersättning till Malin Fridh, som offentligt biträde, till rätt räknat 30 166 kr, varav 12 122 kr avser arbete, 10 823 kr för tidsspillan, 1 187 kr för utlägg och 6 034 kr för mervärdesskatt.

Förvaltningsrätten beslutar att sekretessen enligt 26 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för de uppgifter om enskilda personliga förhållanden som lagts fram vid den muntliga förhandlingen inom stängda dörrar och som inte tagits in i denna dom.

YRKANDEN M.M.

Ordföranden i socialnämnden i Solna stad (nämnden) beslutade den 17 september 2014 att med stöd av 6 § LVU omedelbart omhänderta Amin El Hani (Amin). I beslut den 24 september 2014 fastställde förvaltningsrätten det underställda beslutet. Beslutet överklagades av Mohamed El Hani till Kammarrätten i Stockholm som i dom den 17 oktober 2014 avslog överklagandet (mål nr 20199-14).

Nämnden ansöker om att Amin ska beredas vård enligt 1, 2 och 3 §§ LVU då det på grund av brister i omsorgen och/eller annat förhållande i hemmet samt socialt nedbrytande beteende finns påtaglig risk för att hans hälsa och utveckling skadas och det inte kan antas att behövlig vård kan ges genom samtycke. Nämnden yrkar att beslutet om vård ska gälla omedelbart.

Saida Dhaou bestrider nämndens ansökan och yrkandet om att beslutet om vård ska gälla omedelbart. Som grund för bestridandet anför hon att förutsättningarna för vård enligt LVU inte är uppfyllda och att det inte föreligger en påtaglig risk för att Amins hälsa och utveckling skadas. Hon samtycker inte till vårdplanen.

Mohamed El Hani bestrider nämndens ansökan och yrkandet om att beslutet om vård ska gälla omedelbart. Som grund för bestridandet anför han att förutsättningarna för vård enligt LVU inte är uppfyllda och att det inte föreligger en påtaglig risk för att Amins hälsa och utveckling skadas. Han samtycker inte till vårdplanen.

Rebecca Högborg medger, i egenskap av offentligt biträde och ställföreträdare för Amin, ansökan på de grunder som nämnden anför.

Förvaltningsrätten har den 28 oktober 2014 hållit muntlig förhandling i målet inom stängda dörrar.

UTREDNINGEN I MÅLET

Nämndens utredning

Amin är en 12-årig pojke som varit känd hos socialtjänsten sedan år 2004. Anledningen har varit återkommande konflikter och även våld i hemmet, den äldre broderns utagerande beteende som påverkat Amin negativt och även Amins eget beteende som blivit alltmer påtagligt under de senaste åren.

Den nuvarande utredningen inleddes efter anmälan från en fritidsklubb på grund av att Amin på ett hotfullt sätt skrikit åt en kvinna. Efter en förhållandevis lugn inledning på utredningen började ett stort antal anmälningar komma in. Anmälningarna handlade om Amins eget socialt nedbrytande beteende i form av att han undandrog sig vuxenkontroll, att han ”plankade” på tunnelbanan och att han utövade våld och hot mot andra barn och mot vuxna samt även misstänkt kriminalitet då Amin blev misstänkt för rån, personrån, försök till rån och misshandel under en och samma dag. Brotten begicks mot barn i 10–12-årsåldern. Det är klarlagt att Amin var med vid brottstillfällena och han har också medgett viss delaktighet. Amin gav vid ett av rånen en 10-årig flicka en örfil då hon ”kaxade sig”. Amin ”trodde” att flickan ”var en pojke”. Han blev även under våren år 2014 avstängd från skolan på grund av att han knuffat och slagit en annan elev.

Med anledning av de allvarliga anmälningarna sattes frivilliga insatser in i familjen i form av familjebehandling samt kontaktperson. Efter sommaren inkom trots detta nya anmälningar. Skolan lämnade bl.a. in en anmälan om

att Amin skrämt två pojkar i tredje klass genom att lägga händerna på en av pojkarnas bröst, ta stryptag och säga att han skulle döda pojken. Det blev tydligt att de pågående insatserna inte räckte för att hejda det destruktiva beteendet. Amins föräldrar har inte kunnat hejda Amins negativa utveckling utan har snarare bidragit till den. Pappan har mer eller mindre gett upp sitt mandat och säger att han inte har kontroll på Amin. Mamman överför sin starka misstro mot myndigheterna på Amin och bagatelliserar hans svårigheter. Ingen av föräldrarna har lyckats upprätthålla Amins behov av daglig medicinering mot ADHD. Mamman har svårt att se Amin där han är och har orimliga förväntningar på honom som snarare bidrar till att förstärka Amins känsla av utanförskap då han råkar ut för ständiga misslyckanden. Det föreligger en relationsstörning mellan Amin och hans föräldrar, vilken yttrar sig i att Amin är den som styr sina föräldrar samtidigt som han saknar tillit och förtroende för dem. Amins föräldrar har samarbetssvårigheter och har mycket svårt att ens vara i samma rum. Amins pappa har flertalet gånger vägrat komma till möten där mamman varit närvarande. Föräldrarna har också olika sätt att bemöta Amin och deras olika syn på barnuppfostran har bidragit till att förvärra situationen. Amin har försökt skapa sin egen struktur, vilket tillsammans med hans ADHD som yttrar sig i bristande impulskontroll och svårigheter med konsekvenstänkande, lett till situationer där konsekvenserna blivit svårhanterliga för såväl omgivningen som för honom själv.

Vad parterna anfört vid den muntliga förhandlingen

Nämnden har hänvisat till utredningen och bl.a. tillagt att Amin efter att han omhändertogs med stöd av LVU påträffats hos en känd narkoman i området där han nu bor och även beskrivit en händelse som skett hos jourhemsfamiljen.

Saida Dhaou har bl.a. uppgett följande. Nämndens utredning innehåller många felaktigheter. Hon och Amin har en god kontakt och Amin håller henne uppdaterad när han är ute och leker på kvällarna. Om han blir sen ringer han och berättar detta. Amin lyssnar till henne och det finns inga problem med gränssättningen. Hon har inte heller några svårigheter att samarbeta med Amins pappa. När Amin har haft svårigheter i skolan har hon vänt sig till dit för att få om hjälp, men skolan har inte lyssnat till henne. Det var i samband med att Amin fick diagnosen ADHD som hans beteende ändrades. Amin har haft svårt att acceptera diagnosen. Han har också haft problem med medicineringen och har fått byta medicin tre eller fyra gånger. Hon vet inte riktigt vad ADHD är och skulle vilja veta mer. Amin är i behov av hjälp av t.ex. en kurator eller psykolog. Hon har efterfrågat detta hos socialtjänsten men inte fått sådan hjälp. Amin kan få hjälp samtidigt som han bor hemma. Hon har även sökt stöd och hjälp hos Stadsmissionen.

Mohamed El Hani har huvudsakligen uppgett följande. Han har inte gett upp i sin föräldraroll såsom nämnden påstår. Varken han eller mamman brister i omsorgen av Amin. Det finns inga samarbetssvårigheter mellan honom och Amins mamma. Han har begränsad insyn i Amins vardag eftersom Amin inte bor hemma hos honom utan hos sin mamma. Amin brukar vara hos honom en eller två gånger per vecka. Ibland sover Amin över hos honom. Han vet i princip ingenting om Amins medicin, som finns hemma hos mamman. Han har inte diskuterat Amins medicinering med Amins mamma. Han har frågat skolan om de kan hjälpa till medicineringen men skolan har sagt nej. Han har försökt hjälpa Amin med läxorna men Amin vill helst vara ute med sina vänner. Amins destruktiva beteende beror på hans ADHD. Han tror inte på vård enligt LVU eftersom vårdformen inte fungerat för hans äldsta son.

Rebecca Högberg har bl.a. uppgett att Amin sagt att han inte vill vårdas med stöd av LVU utan att han vill bo hemma hos sin mamma.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förutsättningar för vård enligt LVU

För att LVU ska vara tillämplig måste tre förutsättningar vara uppfyllda.

- Ett missförhållande ska föreligga med anknytning till den unges hemmiljö (2 § LVU, de s.k. miljöfallen) t.ex. brister i omsorgen eller annat förhållande i hemmet, eller till den unges eget beteende (3 § LVU, de s.k. beteendefallen).
- Missförhållandet ska medföra att det finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas.
- Behövlig vård kan inte ges på frivillig väg (1 § LVU). Att behövlig vård inte kan ges på frivillig väg innebär att den unges vårdnadshavare och/eller den unge själv, när denne fyllt 15 år, inte samtycker till den vård som bedöms nödvändig.

Missförhållanden i hemmet

Förvaltningsrätten prövar först frågan om det finns sådana brister i omsorgen och/eller annat förhållande i hemmet att det föreligger en påtaglig risk för att Amins hälsa och utveckling skadas.

Under uttrycket "brister i omsorgen" faller situationer då barnet utsätts för vanvård. Det kan vara fråga om att barnet allvarligt missköts i fråga om hygien, kläder eller mat. En annan situation som faller under begreppet "brister i omsorgen" är att föräldrarna inte medverkar till att barnet får nödvändig medicinsk behandling. Det kan också vara fråga om djupgående konflikter mellan föräldrarna, där barnet får sitta emellan på ett sådant sätt

att dess hälsa eller utveckling riskerar att skadas (prop. 1989/90:28 s. 65 och 107 f.).

Med uttrycket "något annat förhållande i hemmet" avses bl.a. fall då missförhållanden i hemmet inte i första hand beror på vårdnadshavaren själv utan på t.ex. en sambo till denne. Det kan vidare vara fråga om förhållanden där en förälder inte alls knyter an till sitt barn eller där föräldern lever i en sjuklig symbios med barnet (prop. 1989/90:28 s. 108).

Genom vad som framkommit i målet står det enligt förvaltningsrätten klart att Amins hälsa och utveckling riskerar att allvarligt skadas till följd av brister i omsorgen. Omsorgsbristerna har bl.a. bestått i att föräldrarna inte sett till att Amin tar den medicin han behöver utan lämnat åt Amin att klara av medicineringen själv eller med hjälp av skolan. Medicinen är viktigt för Amin och skulle kunna hjälpa honom till ett bättre fungerande och mindre riskfyllt beteende. Förvaltningsrätten anser vidare att det framkommit att det finns stora samarbetssvårigheter mellan Amins föräldrar som påverkar Amin negativt. Att Saida Dhaou och Mohamed El Hani vid den muntliga förhandlingen uppgett att de kan samarbeta fäster förvaltningsrätten ingen vikt vid med hänsyn till vad som framgår av utredningen. Vidare bedömer förvaltningsrätten att det tydligt av utredningen framgår att föräldrarna har en bristande förmåga att gränssätta och vägleda Amin, vilket leder till att Amins eget destruktiva beteende förvärras. Därtill anser förvaltningsrätten att föräldrarna visar på en bristande omsorg då de har haft inställningen att andra ska ordna Amins behov av struktur, rutiner, medicin och annat. Förvaltningsrätten anser därför att utredningen i målet sammantaget visar att Saida Dhaou och Mohamed El Hani har brustit i omsorgen om Amin på sådant sätt att det finns en påtaglig risk för att hans hälsa och utveckling skadas. Det har i målet inte heller framkommit några uppgifter som tyder på att situationen i hemmet har förändrats på ett sådant sätt att bristerna i omsorgen inte längre föreligger. Förvaltningsrätten anser däremot inte att

det framkommit att det föreligger sådana omständigheter i målet som faller in under begreppet ”något annat förhållande i hemmet”. Sammanfattningsvis anser alltså förvaltningsrätten att det föreligger förutsättningar för vård enligt 2 § LVU på grund av brister i omsorgen.

Socialt nedbrytande beteende

Förvaltningsrätten prövar därefter frågan om Amin har ett socialt nedbrytande beteende och om det på grund av detta föreligger en påtaglig risk för att hans hälsa och utveckling skadas.

Med ”socialt nedbrytande beteende” menas att den unges beteende avviker från samhällets grundläggande normer på ett sätt som kan leda till en påtaglig risk för den unges hälsa eller utveckling. En helhetsbedömning av den unges situation i relation till hans ålder är i det sammanhanget viktigt att göra. Exempel på ett socialt nedbrytande beteende kan vara att den unge begått ett eller ett par allvarliga brott utan att det kan betraktas som brottslig verksamhet i nyssnämnt avseende. Ett annat exempel kan vara att den unge annat än tillfälligtvis vistas i missbruksmiljöer eller s.k. knarkarkvartar (prop. 1989/90:28 s. 109, RÅ84 2:31). Högsta förvaltningsdomstolen har slagit fast att ett beteende som enbart är att betrakta som ett symptom på en psykisk störning inte kan utgöra ett sådant socialt nedbrytande beteende som avses i 3 § LVU (RÅ 2010 ref. 24).

Förvaltningsrätten anser att Amin uppvisar ett beteende som kan betecknas som ett socialt nedbrytande beteende i den mening som avses i LVU.

Utredningen visar att Amin har ett aggressivt beteende och svårt att behärska sig. Han har hotat och slagit såväl barn som vuxna. Han har blivit avstängd från skolan därför att han knuffat och slagit en annan elev. Utöver våld är han misstänkt, och har även medgett viss delaktighet, i allvarliga brott som rån, personrån och försök till rån. Hans beteende kan, enligt

förvaltningsrättens bedömning, endast delvis förklaras av hans ADHD-diagnos eller bristande medicinering därav (jfr RÅ 2010 ref. 24). Genom sitt beteende utsätter Amin sin hälsa och utveckling för en påtaglig risk för att skadas. Förutsättningar för vård enligt 3 § LVU föreligger alltså.

Samtycke m.m.

Förvaltningsrätten ska avslutningsvis ta ställning till om vården kan ges på frivillig väg och om ett beslut om eventuell vård enligt LVU ska gälla omedelbart.

Amins föräldrar samtycker inte till den föreslagna vården och förvaltningsrätten kan konstatera att tidigare frivilliga vårdinsatser inte har fungerat. Amin kan därför inte ges behövlig vård på frivillig väg utan vården måste ske med stöd av LVU. Nämndens ansökan ska därför bifallas och Amin ska beredas vård med stöd av 1, 2 och 3 §§ LVU. Domen ska, för att undvika avbrott i vårdkedjan, i denna del gälla omedelbart.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109 A).

Madeleine Johannesson
Förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Christina Bergqvist Roos, Anna-Lena Corell och
Annelie Vuojärvi har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien Annika Winblad von Walter har fördragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens dom/beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten. Tala om varför Ni anser att domen/beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd även med sådant som Ni anser ha betydelse och som Ni inte tidigare gett in.

- För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafon, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.
- Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

- Tala om vilken dom eller vilket beslut Ni överklagar genom att anteckna förvaltningsrättens namn och målnummer.
- Uppge person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till Er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där Ni kan nås för delgivning. Har Ni redan tidigare lämnat dessa uppgifter i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver Ni inte uppges dem igen.
- Om Ni anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.
- Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av förvaltningsrättens dom/beslut.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.